

Medborgarförslag

Skapa ett kommunövergripande insamlingssystem för begagnade kläder i syfte att skapa förutsättningar för ett storskaligt kommersiellt utbud av begagnade kläder

Bakgrund

Kommunfullmäktige tog 2011-06-13 beslut om att ansöka om medlemskap i Föreningen Sveriges Ekokommuner. En Ekokommuns verksamhet skall grunda sig på principen för ett "hållbart" samhälle, d.v.s. ett samhälle som kan behålla sin jämvikt gentemot naturen samtidigt som människors förmåga att tillgodose sina behov inte hindras. Det "hållbara" samhället skall bl.a. sträva efter att minska spridning och nyanvändning av material som hämtas ur berggrunden och minska miljöpåverkande utsläpp från samhällets produktion och energianvändning.

Naturvårdsverket håller på att ta fram en ny nationell avfallsplan och som beräknas bli klar hösten 2011. Denna utgår från kraven i det nya ramdirektivet för avfall (2008/98/EG) och syftet är att minska miljöpåverkan från avfallshanteringen samt ange inriktningen för den kommunala avfallsplaneringen de kommande åren. Arbetsgruppen bakom planen har hittat några områden som man speciellt vill lyfta i planen. Det är områden där man avser att föreslå mål och åtgärder.

Ett av dessa prioriterade områden är **Återanvändning och materialåtervinning av hushållsavfall**. Rapporter från IVL och KTH visar att det finns stora klimatvinster med att förbättra hanteringen av hushållsavfall. Hushållsavfall, elavfall och textilavfall ger upphov till den största totala klimatpåverkan (uppströms plus avfallshantering) räknat per ton avfall. Genom att i högre grad förebygga och återanvända hushållsavfall skulle miljöpåverkan från dessa avfallsslag minska.

Om kläder och deras miljöbelastning

År 2009 köpte svenskarna kläder och skor för 75 miljarder kronor. Det är en ökning med 53 % sedan 1999. Allt snabbare trender i inredning och mode bidrar till att konsumtionen av billiga textilier ökar för varje år. Men det är någon annan än köparen som betalar det egentliga priset för billiga handdukar, gardiner och t-shirts. Den indiska bonden vars mark blivit obrukbar efter orenade utsläpp från färgeriet och bomullsodlaren som fastnat i skuldfällan efter att ha köpt dyra kemiska bekämpningsmedel är bara ett par exempel. För att ta fram 1 kg färdigt tyg till en vanlig t-shirt krävs exempelvis 1 kg kemikalier (bara i textilfabriken) och 350 liter vatten. I Sverige förbrukar vi idag 24 kilo textilier per person och år, vilket är bland de högsta siffrorna i världen. Genomsnittet för befolkningen världen över är 9 kilo.

Många av butikskedjorna inom detaljhandeln (för kläder och textilier) har gått över från att ha säsongsvaror till att ha nya varor varje dag i butiken i syfte att kunna öka försäljningen. 94 % av alla kvinnor i åldern 16 – 24 år handlar nya kläder minst en gång/månad. Var femte köper nya kläder varje vecka. **Vi handlar kläder nästan som plockgodis!** (källa: www.naturskyddsforeningen.se/gron-guide/kopa/klader-och-textil/textilfakta/)

70.000 ton kläder och textilier (motsvarande 8 kg/person) hamnar i hushållssoporna varje år och endast 3 kg/person lämnas in till välgörenhetsorganisationer visar en nyligen publicerad kartläggning.

Om Second hand-kläder

My Ernevi, som numera själv driver en Second hand-butik, skrev 2010 en D-uppsats vid Luleå Tekniska Universitet kallad "Second hand. En studie om hur Second hand shopping kan bli ett alternativ till First hand shopping, för en framtida hållbar miljö". Se vidare www.uppsatser.se/uppsats/45e639e5c7/

Genom att identifiera människors köpvanor, attityder och behov samt undersöka hur, var och varför människor idag väljer att konsumera som de gör med hjälp av fokusgruppsdiskussioner och enkätundersökningar har My kommit fram till följande slutsats:

"Konsumtion är en huvudsak privat upplevelse. Genom upplevelsekonsumtion skaffar sig individen minnen, personliga utmaningar, nya former av kunskap samt insikt om både sig själv och andra".

My tror att Second handkommersen kan få genomslag genom att förslagsvis placera Second hand-butiker i ett attraktivt butiksläge i en hel, ren och trendig butiklokal och ett helt, rent och välsorterat sortiment. Svensken (generellt) har inget emot att köpa använda kläder. Däremot drar den sig för att handla kläder i en smutsig, rörig och mörk butiklokal, som det dessutom tar lång tid att ta sig till.

Medborgarförslag

Förberedelser

Håbo kommun kallar till Work shop (eller motsvarande) med inbjudna från befintliga kläd- & textilbutiker samt arbetslösa eller andra intresserade personer som är sugna på att "starta eget" och presenterar ett koncept innefattande organiserad insamling – behandling – försäljning av begagnade kläder (och textilier). Eventuellt organiserar Håbo kommun insamlingen initialt. På längre sikt bör dock insamlingen skötas och bekostas av detaljhandlarna.

Utförande

Insamlingscontainrar för kläder (och textilier) placeras ut vid befintliga miljöstationer runt om i kommunen. I förväg bestäms (genom avtal) vem som bekostar respektive tömmer de olika containrarna, beroende på hur många intressenter som vill delta.

Initialt bekostar Håbo kommun informationskampanjer (som vid behov kan behöva upprepas) i syfte att uppmärksamma Håboborna att de inte skall kasta tjänliga kläder (och textilier) som de inte är i behov av, utan istället lämna dem i en återanvändningscontainer. Håbo kommun kan också behöva "coacha" nyföretagare som saknar nätverk och eventuellt (vid behov) hjälpa till ekonomiskt (t.ex. med lån) för att få igång verksamheten.

Kostnader

Kostnader bedöms tillkomma för Håbo kommun för Work shops (eller motsvarande), starta eget-utbildningar och coachning av nyföretagare (vid behov) samt kostnader för informationskampanjer